

Θεσσαλονικέων Φωνή

Μηνιαία Εφημερίδα του Συνδέσμου Θεσσαλονικέων

ΕΤΟΣ 13ο • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 150 • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ-ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2014

ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΗ 5-9/6/2014

Όταν τον Φεβρουάριο ο Σύνδεσμος των Θεσσαλονικέων πραγματοποίησε την μεγάλη εκδήλωσή του την αφιερωμένη στις πόλεις της Ευρώπης που έχουν αδελφοποιηθεί με την Θεσσαλονίκη μας η Φιλιππούπολη (PLOVDIV) της Βουλγαρίας (μία από τις...παλαιότερες αδελφές μας) μας έστειλε πολυμελή αντιπροσωπεία που αποτελείτο από δημάρχους και υψηλούς αξιωματούχους του Δήμου, οι οποίοι και μας προσκάλεσαν στην πόλη τους.

έξω από την εκκλησία της προστάτιδας του Χάσκοβο Παναγίας.

Στις 7/6/2014 κατά τη διάρκεια του επίσημου δείπνου που ο Αντιδήμαρχος Μεταφορών, Επικοινωνιών & Ασφάλειας Alexander Darjikov, ο Αντιδήμαρχος Πολιτισμού Stefan Stojanov και ο καλλιτεχνικός Διευθυντής του Οργανισμού Plovdiv 2019 - με τον οποίο υπογράψαμε το Πρωτόκολλο Συνεργασίας - Valeri Kyorlenski παρέθεσαν προς τιμή μας,

Εμείς αποδεχθήκαμε την πρόσκληση και πραγματοποίησαμε εκδρομή - αποστολή στην Φιλιππούπολη στις 5/6/2014.

Στις 7/6/2014 κατά τη διάρκεια του επίσημου δείπνου που ο Αντιδήμαρχος Μεταφορών, Επικοινωνιών & Ασφάλειας Alexander Darjikov, ο Αντιδήμαρχος Πολιτισμού Stefan

στο Ρωμαϊκό Θέατρο της Φιλιππούπολης

υπογράφηκε μεταξύ του Συνδέσμου Θεσσαλονικέων και της Διεύθυνσης Πολιτισμού, Ευρωπαϊκών Πολιτικών και Ανάπτυξης του Δήμου της Φιλιππούπολης Πρωτόκολλο Συνεργασίας και Ανάπτυξης των σχέσεων στους τομείς Πολιτισμού, Τουρισμού Παιδείας.

Ο Σύνδεσμος Θεσσαλονικέων είχε την ευκαιρία - κατά τη διάρκεια της επίσκεψης αυτής - όχι μόνο να επισκεφτεί και τις παλιές

Συνέχεια στην σελ. 3...

Θυμηθείτε,

η εφημερίδα μας, αλλά και ο Σύνδεσμος Θεσσαλονικέων ζουν με την δική σας... ΑΝΑΠΝΟΗ!

Θυμηθείτε,

έχετε καταβάλει την συνδρομή σας;

Θυμηθείτε,

αρκεί ένα τηλεφώνημα στα τηλ. 210-8236010, 210-8222920

(10 π.μ. - 2 μ.μ. καθημερινά) και για τα υπόλοιπα δα φροντίσουμε εμείς.

editorial

Φίλες και Φίλοι,

Άλλο ένα καλοκαίρι πέρασε, άλλη μια και νούργια σαιζόν αρχίζει, άλλη μία σειρά από προβλήματα μας περιμένει.

Συνήθως είμαι αισιόδοξη και λέω πως όλα θα πάνε καλά στο τέλος. Α, τώρα που είπα έτσι. Ακουσα κάτι πάρα πολύ σημαντικό σχετικά με το ότι όλα θα πάνε καλά και ας ελπίζουμε και λοιπά και λοιπά, που προανέφερα. Λοιπόν, είπε ένα νεαρός ινδός σε μία ηλικιωμένη αγγλίδα που είχε κλείσει δωμάτιο στο «Ξενοδοχείο» του, αλλά όταν έφθασε στην Ινδία διαπίστωσε ότι επρόκειτο για μία τρώγλη. «Μαντάμ, μην στεναχωριέστε που δεν έχουμε κλιματισμό, που δεν έχουμε νερό κ.λπ., κ.λπ. Στο τέλος θα δείτε ότι όλα θα πάνε καλά». Η ηλικιωμένη αγγλίδα με το γνωστό ύφος του λέει: «μα, νεαρέ μου, πως τα βλέπεις όλα καλά, αφού όλα είναι χάλια». Και ο νεαρός της απαντά σοβαρά: «Ε, τότε μαντάμ σημαίνει ότι δεν ήρθε ακόμη το τέλος» (!!!). Αυτά για να... παρηγοριόμαστε.

Για την νέα σαιζόν προσπαθούμε να ετοιμάσουμε κάποιες πολύ σημαντικές εκδηλώσεις για την Θεσσαλονίκη μας και για τα μέλη μας, δυστυχώς όμως, το οικονομικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο Σύνδεσμός μας είναι πλέον απαγορευτικό ακόμη και για την αναπνοή μας.

Όπως γνωρίζετε, ο Σύνδεσμός μας δεν συνηθίζει να ζητά έκτακτη οικονομική ενίσχυση από τα μέλη του. Δυστυχώς, τώρα είμαστε υποχρεωμένοι να το κάνουμε, αφού πολλά μέλη μας δεν έχουν καταβάλλει ούτε την συνδρομή τους στο Σύνδεσμο και τα έξοδα είναι πολλά. Η μεγάλη μας εκδήλωση τον Φεβρουάριο, η αφιερωμένη στις ευρωπαίες αδελφές της Θεσσαλονίκης είχε μεγάλη απήχηση και ήδη οι αδελφές-πόλεις μας καλούν, ξεκινήσαμε -μάλιστα- με την επίσκεψή μας στην Φιλιππούπολη τον Ιούνιο. Τώρα ετοιμάζεται η Μπρατισλάβα, όμως, χρήματα δεν υπάρχουν ούτε για τα στοιχειώδη. Αν, λοιπόν, θέλουμε να κρατήσουμε ζωντανό τον Σύνδεσμό μας που εδώ και σχεδόν 60 χρόνια τώρα προσφέρει, σας παρακαλώ θερμά να μας βοηθήσετε. Ακόμη και ένα μικρό ποσό βοήθειας όταν προσφέρεται από πολλούς γίνεται μεγάλο.

Εριέττα Καραγιάννη-Χαμηλοθώρη

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Οκτωβρίου

Τετάρτη 8/10/2014 - Ο Σύνδεσμος Θεσσαλονικέων θα καλωσορίσει τα νέα μέλη του στο εντευκτήριο και θα αφιερώσει σ' αυτά μια ξεχωριστή βραδυά.

Τετάρτη 15/10/2014 - Το εντευκτήριό μας θα παραμείνει κλειστό.

Τετάρτη 22/10/2014 - Θα σας περιμένουμε στο σπίτι μας με πολλές εκπλήξεις. Από αυτή τη Τετάρτη ξεκινούμε την παρουσίαση διαφορετικών γεύσεων από διάφορα μέρη της πατρίδας μας. Μην το χάσετε!

Τετάρτη 29/10/2014 - Φυσικά το εντευκτήριό μας θα παραμείνει κλειστό αφ' ενός λόγω της αργίας της προηγούμενη μέρας και αφ' ετέρου διότι...

Κυριακή 2/11/2014 - έχουμε την Μεγάλη Αρτοκλασία του Συνδέσμου. Λεπτομέρειες θα ακολουθήσουν...

Την άνοιξη, στις συναντήσεις μας στο εντευκτήριο, παρουσιάσαμε κάποιες φορές και προβάλλαμε πολύ ωραία ντοκυμαντέρ (ιστορικά και όχι μόνο) και φιλμάκια που μας χάρισαν γέλιο.

Από τώρα και στο εξής - και μετά τη διαπίστωση ότι άρεσαν στους φίλους μας - καθιερώνουμε τις προβολές αυτές παράλληλα με τις συναντήσεις μας τις Τετάρτες και έτσι θα έχουμε ένα ακόμη λόγο για να βρισκόμαστε και να περνάμε ευχάριστα τις βραδυές μας.

Θεσσαλονικέων ομονία

Μηταία Εφημερίδα του Συνδέσμου Θεσσαλονικέων
Αβέρωφ 11 & 3ης Σεπτεμβρίου, 104 33 Αθήνα

Τηλ.: 210 82 22 920 • fax: 210 82 22 498

e-mail: message@thessalonikeis.gr •
<http://www.thessalonikeis.gr>

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΩΝ ΑΘΗΝΑΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ/ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΡΙΕΤΤΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ-ΧΑΜΗΛΟΘΩΡΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν αντιρροσωπεύονται κατ' ανάγκη τη γνώμη της εφημερίδας

- Ανυπόγραφα άρθρα δεν δημοσιεύονται
- Χειρόγραφα και φωτογραφίες που αποστέλλονται στην εφημερίδα, δεν επιστρέφονται.

ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΗ 5-9/6/2014

...συνέχεια από την σελ. 1

ελληνικές βυζαντινές πόλεις του Χάσκοβο και της Στενήμαχου, αλλά και να ανταλλάξει απόψεις και σκέψεις με τους αρμόδιους σε θέματα πολιτισμού του δήμου της Φιλιππούπολης που μπορεί να οδηγήσουν σε μία στενότερη και εποικοδομητική συνεργασία.

με τον Διευθυντή Valeri Kyorlenski

με τον Αντιδήμαρχο Alexander Stojanov

Στο σημείο αυτό θέλω να ευχαριστήσω από καρδιάς τις κυρίες Εφη Χριστιανοπούλου και Μηλιώ Ρήγα του ΔΣ για τις προσπάθειές τους που συνετέλεσαν στην πραγματοποίηση του σοβαρού αυτού εγχειρήματος και τις κυρίες μέλη μας Νάντια Γαλάνη, Σία Αγαδάκου-Παναγιωτοπούλου και Μαίρη Χαρωνίτου που κράτησαν γερά το βάρος του ταξειδιού στις πλάτες τους, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι όλο το γκρουπ δεν στάθηκε όχι απλά παληκαρίσια, αλλά κάτι παραπάνω ώστε να στεφθεί με επιτυχία η όλη αυτή προσπάθεια. Για τον μοναδικό άνδρα (συνοδό και καβαλιέρο μας...) της εκδρομής, τον σύζυγό μου Κωνσταντίνο Χαμηλοθώρη να μην αναφέρω τίποτε. Ο νοών νοήτω...

Στις φωτογραφίες στιγμιότυπα από την επίσκεψή μας στη Φιλιππούπολη.

E.K.X.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

RE-GENESIS

(Πέντε μουσεία μέσα από το φακό)

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης φιλοξενεί στο αίδριο του την έκδεον του Φωτογράφου - Εικαστικού Χρόνη Σπανού.

Η έκδεον που παρουσιάζει
ξεχωριστό ενδιαφέρον θα διαρκέσει
μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2014
γι' αυτό όσοι πιοτοί προσέλθετε!

Για να περάσουμε
μία πολὺ ευχάριστη θραύση
με πολὺ καλή ζωτική μουσική
και πλούσια δώρα.

MLS iQTalk S8®
Το πρώτο MLS 8-πύρηνο τηλέφωνο!!!

MAIC
το ελληνικό κίνητρο

Το πιο ξύνια κινητό είναι Ελληνικό!

MLS iQTalk Silk®
Το Ελληνικό κίνητρο

Διάρροη συντομίας άδιστης ΒΦΕ!
• Επίπλευτη οθόνη
• Εργασία σε έναν οθόνη
• Εργασία σε δύο οθόνες

Ο.Π.Ι. Λες. Κίνητρο
Τηλ. & Λογ.

Το πιο ξύνια κινητό είναι Ελληνικό!

MLS iQTalk ROCK®
Βορεθήκε τα θύελα. Ήδη το Rock στη ζωή σου!

MAIC
το ελληνικό κίνητρο

Το πιο ξύνια κινητό είναι Ελληνικό!

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Στην Θεσσαλονίκη του χθες, του σήμερα, του αύριο

(από την Πρόεδρο του ΔΣ κ. Εριέττα Καραγιάννη-Χαμηλοθώρη)

Από αυτό το τεύχος θέλω να αρχίσω (να δοκιμάσω καλύτερα) την παρουσίαση της πόλης μας, όπως - ίσως δεν την έχουν κάνει οι εκατοντάδες ιστορικοί και λογοτέχνες που έχουν ασχοληθεί με το «φαινόμενο» Θεσσαλονίκη. Και λέω «φαινόμενο» συνειδητά, διότι δεν υπάρχει άλλη πόλη στην Ελλάδα (εξ' όσων ολίγων γνωρίζω) που να έχει συνεχή, αδιάλειπτη παρουσία στην ιστορία, στη ζωή και στην κοινωνία από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα. Ούτε η Αθήνα, ούτε η Σπάρτη, ούτε η Κόρινθος, ούτε, ούτε ούτε...

Αυτήν, λοιπόν, την Θεσσαλονίκη θέλω να σας παρουσιάσω. Τα σπίτια της, τους δρόμους της, τα στέκια της. Αυτά που την έκανα μοναδική στο πέρασμα των χρόνων. Για να θυμηθούν οι παλαιότεροι και να μάθουν οι νέοι, όπως συνηθίζουμε να λέμε. Λοιπόν, ξεκινάμε. Ξεκινάμε με ένα..δρόμο. Την Λεωφόρο Νίκης (αλήθεια ποιός δεν την ξέρει;), την παραλιακή και πιο φωτογραφημένη οδό της πόλης μας. Σημειώνω από το ημερολόγιο του Μουσείου Μακεδονικού Αγώνα :

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΕΙΧΕ ΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΕΣ 1870-1912

Η παραλιακή λεωφόρος της Θεσσαλονίκης σχηματίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1870, μετά την κατεδάφιση του νότιου τείχους της πόλης. Ήταν γνωστή ως λεωφόρος ΜΠΕΓΙΑΖ ΚΟΥΛΕ (του Λευκού Πύργου), μέχρι την απελευθέρωση το 1912. Στον εμβληματικό αυτό δρόμο έλαβαν χώρα σημαντικά γεγονότα που στιγμάτισαν την ιστορία της πόλης. Τα γεγονότα αυτά άφησαν ορατά ίχνη, τα οποία μπορούμε να αναγνωρίσουμε ακόμη και σήμερα.

1876 - Η σφαγή των Προξένων: Με αφορμή την προσπάθεια αποτροπής εξισλαμισμού μιας νεαρής χριστιανής, εξαγριωμένο πλήθος μουσουλμάνων ξυλοκόπησε μέχρι θανάτου (στη σημερινή Λεωφόρο Νίκης) τον πρόξενο της Γαλλίας Jules Moulin και της Γερμανίας Henry Abbott. Τα δραματικά αυτά γεγονότα προκάλεσαν την άμεση επέμβαση των Δυνάμεων, που απαίτησαν τη σύλληψη και τιμωρία των υπαίτιων. Τελικά στην αγχόνη βρέθηκαν άνθρωποι που μάλλον δεν ήταν οι πραγματικοί ένοχοι της δολοφονίας.

1903 - Βομβιστικές επιθέσεις στην Θεσσαλονίκη: Το Απρίλιο του 1903 ομάδα Βουλγάρων αναρχικών (οι «γκεμιτζήδες») οργάνωσε μία σειρά βομβιστικών επιθέσεων στην Θεσσαλονίκη, που απέβλεπαν στην δημιουργία συνθηκών για την παρέμβαση των Δυνάμεων στην Μακεδονία. Ανάμεσα στους στόχους ήταν και το γαλλικό στρόπολοιο GUADALQUIVIR, που βρισκόταν αγκυροβολημένο στο λιμάνι. Λίγες μέρες αργότερα συλλαμβάνεται από τις οθωμανικές Αρχές στην παραλία της Θεσσαλονίκης (στη Νίκης) ένας από τους βομβιστές, ο Γκερόγκι Πέτερ Μπογκντάνοφ. Στην κατοχή του βρέθηκε ένα μικρό κιβώτιο με δυναμίτιδα που - ίσως - να προορίζόταν για επίθεση

στο κτίριο του ελληνικού προξενείου (σήμερα Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα).

1903 - Η άφη ου Στρατηγού De Giorgis:

Οι βομβιστικές ενέργειες του Απριλίου του 1903 στη Θεσσαλονίκη και κυρίως η εξέγερση του Ιλιντεν (Ιούλιος 1903) ανάγκασαν τις Μεγάλες Δυνάμεις να επέμβουν στο Μακεδονικό Ζήτημα. Στις 2 Οκτωβρίου 1903, στην διάσκεψη του Muerztag, αποφασίστηκε να επιβληθούν στην Οθωμανική αυτοκρατορία μία σειρά σημαντικών μεταρρυθμιστικών μέτρων ανάμεσα στις οποίες και η αναδιοργάνωση της χωροφυλακής στην Μακεδονία, με τον διορισμό αξιωματικών από την Αυστροουγγαρία, τη Ρωσία, την Μεγάλη Βρετανία, τη Γαλλία και την Ιταλία. Επικεφαλής όλων τέθηκε ο ιταλός στρατηγός Emilio de Giorgis ο οποίος κατέφθασε στην πόλη τον Απρίλιο του 1904. Η υποδοχή του στο λιμάνι (μπροστά στη Νίκης) ήταν εντυπωσιακή.

1908 - Το κίνημα των Νεότουρκων:

Τον Ιούλιο του 1908, μετά από 4 ταραγμένα χρόνια, πραγματοποιήθηκε (με επίκεντρο την Θεσσαλονίκη) το κίνημα των Νεότουρκων, που επανέφερε το βραχύβιο οθωμανικό Σύνταγμα του 1876-1878. Η αποκατάσταση του Συντάγματος και οι υποσχέσεις των Νεότουρκων για ισονομία και ισοπολιτεία χάρισαν πρόσκαιρες ελπίδες στους λαούς της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Η Πλατεία Ελευθερίας και η παραλιακή λεωφόρος αποτέλεσαν το επίκεντρο των εκδηλώσεων υπέρ του νεοτουρκικού Συντάγματος, στις οποίες συμμετείχαν με ενθουσιασμό όλες οι εθνο-θρησκευτικές κοινότητες της πόλης., Γρήγορα, ωστόσο, οι προσδοκίες αυτές διαψεύστηκαν, όταν οι φιλελεύθερες διακηρύξεις των Νεότουρκων έδωσαν τη θέση τους σε ένα σκληρό τουρκικό εθνικισμό.

1911 - Η επίσκεψη του Σουλτάνου Μεχμέτ Ε' (Ρεσάτ):

Τρία χρόνια μετά την επανάσταση των Νεότουρκων, τόσο στη Μακεδονία όσο και στην Αλβανία όρθισαν πάλι οι ταραχές. Για να επιβεβαιώσει την σταθερότητα της Οθωμανικής κυριαρχίας στις περιοχές αυτές, το νεοτουρκικό καθεστώς οργάνωσε, τον Ιούνιο του 1911, περιοδεία στην Μακεδονία του Σουλτάνου Μεχμέτ Ρεσάτ Ε'. Πρώτος μεγάλος σταθμός της σουλτανικής περιοδείας ήταν η Θεσσαλονίκη, κατάλληλα διακοσμημένη. Οργανώθηκε μεγαλοπρεπής πομπή κατά μήκος της παραλιακής λεωφόρου, στην οποίαν είχαν στηθεί εντυπωσιακές αψίδες, από όπου θα περνούσε η χρυσοποίκιλη άμαξα του σουλτάνου, λεσχών και εταιρειών της πόλης.

1912 - Η απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης:

Μετά τις νίκες της Ελλάδος στον Α' Βαλκανικό Πόλεμο, ελληνικός στρατός εισέρχεται θριαμβευτής στην πόλη. Η πομπή του βασιλιά Γεωργίου Α' κατέληξε στον Λευκό Πύργο (στις 29 Οκτωβρίου), όπου και έγινε η πρώτη έπαρση της Ελληνικής Σημαίας.

Σημ.: Με άλλα λόγια, η καρδιά της Θεσσαλονίκης μεταπούσε πάντα στη Λεωφόρο Νίκης...

Από το Μέλος του Συνδέσμου μας πολ. επιστήμονα & Ιστορικό κ. Κων/νο Χολέβα λάβαμε και δημοσιεύουμε το παρακάτω. Τον ευχαριστούμε.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΟΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟΙ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ (315 π.Χ.) ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΥΡΚΙΚΟ ΖΥΓΟ (1912 μ.Χ.)

315 π.Χ. Ο βασιλιάς της Μακεδονίας Κάσσανδρος, συγκεντρώνει αριθμό οικισμών και ιδρύει πόλη, στην οποία δίνει το όνομα της γυναικας του "ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ", που ήταν ετεροθαλής αδελφή του Μ. Αλεξάνδρου (δηλ. κόρη του Φιλίππου Βασ από άλλη μητέρα).

148 π.Χ. Οι Ρωμαίοι νικούν τον τελευταίο βασιλιά της Μακεδονίας Περσέα και η Θεσσαλονίκη, όπως και όλη η Μακεδονία καταλαμβάνεται από τους Ρωμαίους.

50 μ.Χ. Ο Απόστολος Παύλος, μετά τους Φιλίππους (Καβάλας) φέρνει τον Χριστιανισμό στην Θεσσαλονίκη που κατοικούνταν από ειδωλολάτρες και Εβραίους.

303 μ.Χ. Ο από το 293μ.Χ. ρωμαίος αυτοκράτορας Γαλέριος- Ουαλέριος παίρνει υπό την διοίκηση του τη Μακεδονία, την Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο και την Κρήτη και στην Θεσσαλονίκη όπου είναι και η έδρα του κατασκευάζει μεγάλα έργα, όπως τα ανάκτορα Ροτόντα, την Αψίδα του Γαλέριου (Καμάρα) κ.α. και από στυγνός διώκτης των Χριστιανών, αργότερα μετανοεί και εκδίδει διάταγμα με το οποίο αναστέλλει τους διωγμούς. Πέθανε το 311μ.Χ.

305 μ.Χ. Θανατώνεται από τους ρωμαίους ο θαυματουργός Άγιος Δημήτριος, που θεωρείται ο προστάτης και πολιούχος της Θεσσαλονίκης.

330 μ.Χ. Ο Μέγας Κωνσταντίνος ιδρύει την Κωνσταντινούπολη όπου μεταφέρει την έδρα της αυτοκρατορίας (και θεωρείται και ιδρυτής του Βυζαντινού κράτους) ενώ χαρακτηρίζει συμβασιλεύουσα την Θεσσαλονίκη.

678 μ.Χ. 7 αιώνες μ.Χ. εμφανίζονται στη Βαλκανική οι Σλάβοι (Βουλγαροί κ.α.) και πολιορκούν την Θεσσαλονίκη. Από τότε και μέχρι το 1014 μ.Χ. (οπότε διαλύθηκαν από τον αυτοκράτορα Βασίλειο τον Βουλγαροκτόνο) έκαναν συνεχείς αλλά μάταιες, (όπως και άλλοι εχθροί Γότθοι - Οστρογότθοι) επιδρομές και πολιορκίες της πόλης.

904 μ.Χ. Η Θεσσαλονίκη κατακτάται από άγριους Σαρακηνούς πειρατές, υπό τον εξωμότη Τριπολίτη, οι οποίοι εκτός των εκτελέσεων και των ληστειών άρπαξαν νέους και νέες 15-20 ετών και - όπως αργότερα έγινε γνωστό - τα πουλήσαν στα σκλαβοπάζαρα της Ανατολίας. Το πλήγμα για την κοινωνία της πόλης ήταν βαρύτατο και ο πόνος άσβεστος για πολλά χρόνια.

1185 μ.Χ. Οι Νορμανδοί της Β.Δ. Ευρώπης κυριεύουν την Θεσσαλονίκη και την καταληστεύουν με άγριο τρόπο.

1204 μ.Χ. Ακόμα ένα βαρύ πλήγμα από την Δύση: Οι Σταυροφόροι του Πάπτα που κατέλαβαν την Κωνσταντινούπολη και απλώνονται πάντου. Η Θεσσαλονίκη πέφτει στα χέρια τους υπό τον Βονιφάτιο τον Μομφερατικό. Η δράση τους όπως και στη βασιλεύουσα ήταν ληστρική.

1226 μ.Χ. Χαράς Ευαγγέλια! Ο Δεσπότης της Ηπείρου Θεόδωρος Δούκας απελευθερώνει την πόλη από τους λατίνους και εγκαθιδρύει βραχύβια (μέχρι

το 1246 μ.Χ.) «Αυτοκρατορία της Θεσσαλονίκης».

1342 μ.Χ. Κίνημα εξτρεμιστών Ζηλωτών βυθίζει στην πόλη σε πένθος (εκτελέσεις), διωγμούς και καταστροφές.

1350 μ.Χ. Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, γηγέτης των Ησυχαστών ανέρχεται και κοσμεί τον Μητροπολιτικό θρόνο της Θεσσαλονίκης.

1423 μ.Χ. Εγκαθίσταται στην πόλη Βενετοκρατία. Ορισμένοι γράφουν ότι λόγω ένδειας η Θεσσαλονίκη πουλήθηκε στους Βενετούς!

Τετάρτη 29 Μαρτίου 1430 μ.Χ. Μαύρη ημέρα! Μετά από αποτυχημένες προσπάθειες, οι Τούρκοι υπό τον Μουράτ Β' καταλαμβάνουν την Θεσσαλονίκη και την κρατούν σκλάβα μέχρι το δοξασμένο 1912 (482 μαύρα χρόνια).

1492 μ.Χ. Πολυπληθές κύμα Εβραίων, που διώκονταν στην Ισπανία έρχεται στην Θεσσαλονίκη (υπολογίσθηκαν σε 50-60.000 άτομα).

1525 μ.Χ. Ανεγέρεται ο Λευκός Πύργος που χρησιμοποιείται ως τουρκική φυλακή.

1821 μ.Χ. Ο Σερραίος έμπορος Εμμανουήλ Παππάς κηρύσσει την Επανάσταση στην Χαλκιδική (Άγιο Όρος). Απαντώντας οι τούρκοι εκτελούν πολλούς προκρήτους και συλλαμβάνουν χιλιάδες ομήρους.

1902 μ.Χ. Ενώ ο Μακεδονικός Αγώνας έχει αρχίσει από το 1870 (με την ίδρυση της Βουλγαρικής Εξαρχείας) και από το 1893 με την ίδρυση του Κόμματος των Κομιτατζήδων δολοφόνων (ΕΜΕΟ) οι οποίοι οργιάζουν με άγριες σφαγές και διώξεις, στο Εθνικό Κέντρο (Αθήνας) ιδρύεται το Μακεδονικό Κομιτάτο και αποφασίζεται η αποστολή Αξιωματικών Μικρών Βαθμών (με επικεφαλής τον θρυλικό ήρωα Παύλο Μελά), γιατί οι ντόπιοι αγωνίζονται μόνοι τους. Στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδος στην Θεσσαλονίκη αποτέλεται ο έξοχος Λάμπρος Κορομηλάς και στο Μοναστήρι ως υποπρόδεινος ο Μεγάλος Έλληνας και Μακεδόνας Ίων Δραγούμης.

Από το 1904 που έρχονται εθελοντές στη Μακεδονία 72 αξιωματικοί, ο Κορομηλάς αναλαμβάνει τον συντονίσμο, τον εφοδιασμό και την καθοδήγηση του Αγώνα με επιτυχία.

Η Νίκη έστεψε τα όπλα των ντόπιων και εθελοντών Μακεδονομάχων! Η Μακεδονία σώθηκε! Ο Αγώνας όμως συνεχίζεται ακόμη και σήμερα εναντίον των Σκοπιανών πλαισιογράφων της Ιστορίας.

26/27-10-1912

Το «Χριστός Ανέστη» ακούγεται σ' όλη την πόλη!

Στο Βαλκανικό πόλεμο ο ένδοξος Ελληνικός στρατός μετά από σειρά επιτυχιών κατά των τούρκων ελευθερώνει την Θεσσαλονίκη. Ο πολιούχος της Άγιος Δημήτριος έκανε το θαύμα του και οι Έλληνες πολεμιστές, ανήμερα της γιορτής του απελευθέρωσαν την πόλη μετά από 482 χρόνια σκλαβιός.

Η Θεσσαλονίκη μέσα στο δάσος των φυλαγμένων γαλανόλευκων σημαίων, αναστίνει ελεύθερη.

Από τον Επ. Πρόεδρο του Συνδέσμου μας Καθηγητή δρ. Γιάννη Χολέβα λάβαμε και δημοσιεύουμε το παρακάτω. Τον ευχαριστούμε.

ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ

Η Μακεδονία πρωτίστως, η Ελλάδα ολόκληρη αλλά και όλος ο πολιτισμένος κόσμος, με κομμένη την ανάσα περιμένουν το φώς που αναμένεται ότι θα προκύψει από την ανασκαφή της Αμφίπολης.

Για την ιστορία αναφέρω ότι η Αμφίπολη ήταν από την αρχαιότητα μια μικρή μακεδονική κωμόπολη. Παρά τον Στρυμόνα ποταμό (το 437 π.Χ.) κατελήφθη από τους Αθηναίους που εφάρμοσαν εκτεταμένη αποικιακή δραστηριότητα στην Μακεδονία και την Θράκη. Το 424 π.Χ. οι Σπαρτιάτες υπό τον Βρασίδα νίκησαν τους Αθηναίους και κατέλαβαν την Αμφίπολη, όχι όμως για πολύ γιατί οι Αθηναίους την ανακατέλαβαν το 421 π.Χ.

Όταν το 359 π.Χ. το βασίλειο της Μακεδονίας ανέλαβε ο Φίλιππος Β', από τις πρώτες επιδιώ-

ξεις του ήταν να εκκαθαρίσει την Μακεδονία από τους αποικιοκράτες Αθηναίους και το 357 π.Χ. επανέφερε ελεύθερη την Αμφίπολη στο Μακεδονικό κράτος. Αυτό για την Αμφίπολη είχε μεγάλη σημασία γιατί στη συνέχεια κατέλαβαν τα χρυσορυχεία του Παγγαίου που έκαναν την Μακεδονία ένα πανίσχυρο και πλούσιο κράτος (άλλωστε ήταν εύφορη γη)

Ανασκαφές στην περιοχή έγιναν και στο παρελθόν, ιδιαίτερα δε μετά το 1956 (επί Κωνσταντίνου Καραμανλή ως πρωθυπουργό).

Και τώρα, η πανάξια αρχαιολόγος κ. Περιστέρη από καιρό έχει στρέψει εκεί τις προσπάθειες της με την προσδοκία ότι θα προκύψει κάτι πολύ καλό και μεγάλο.

Αυτό θα είναι το φως που περιμέναμε με αγωνία από την Αμφίπολη !

Υπέροχη μέρα για την Θεσσαλονίκη η 21η Σεπτεμβρίου

Μια μέρα που θα φορέσει ένα πιδ ανθρώπινο πρόσωπο στην τσιμεντούπολη που ζούμε ...

Με την πεζοδρόμηση της Λεωφόρου Νίκης, στις 21 Σεπτεμβρίου από τις 11 π.μ. έως τις 5 μ.μ., συμμετέχει ο δήμος Θεσσαλονίκης στην Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Βιώσιμης Κινητικότητας.

Επιπλέον, στις 20 Σεπτεμβρίου, ο δήμος Θεσσαλονίκης, σε συνεργασία με τον Ποδηλατικό Όμιλο «Βέλος», διοργανώνει το 3ο Διεθνές Ποδηλατικό circuit Θεσσαλονίκης και τη Λαϊκή Ποδηλατοδρομία, στο κέντρο της πόλης, στη διαδρομή Λευκός Πύργος, Ν. Γερμανού, Τσιμισκή, Σαλαμίνας, Λ. Νίκης, Λευκός Πύργος.

«Το ποδήλατο στις μέρες μας, αποτελεί ένα εναλλακτικό τρόπο μεταφοράς εντός του αστικού ιστού. Η λαϊκή ποδηλατοδρομία, που για πολλά χρόνια διοργανώνεται από τον δήμο Θεσσαλονίκης και είναι ανοιχτή προς όλους τους πολίτες, κάθε ηλικίας είναι ένας τρόπος να προβληθεί και να προαχθεί το ποδήλατο ως μέσο μεταφοράς» δήλωσε ο αντιδήμαρχος Κινητοποίησης της Κοινωνίας των Πολιτών, Νε-

ολαίας και Αθλητισμού Κωνσταντίνος Ζέρβας και συμπλήρωσε: «Η πόλη μας με ένα ευρύ παραλιακό μέτωπο είναι ιδανική για τη χρήση του ποδηλάτου και η διοίκησή του δήμου Θεσσαλονίκης, έχει πολλές φορές ταχθεί υπέρ μιας διαφορετικής κουλτούρας στον τομέα των Αστικών Συγκοινωνιών καθώς και στον περιορισμό της χρήσης του αυτοκινήτου».

Αναδημοσίευση από το olathessaloniki.com

Είναι σωστές οι Θεσσαλονικιώτικες εκφράσεις;

γράφει η Μελίσσα Στοΐλη

"...Δεν θέλω να αποδείξω ότι το σωστό είναι το θεσσαλονικιώτικο. Με ενοχλεί ο σονομπισμός, η υπεροφή, ο ισοπεδωτισμός που έφτασε να μας κάνει να ντρεπόμαστε να πούμε ένα προϊόν του τόπου μας, του όποιου τόπου μας, με την ονομασία του διότι στην πρωτεύουσα θα μας θεωρήσουν χωριάτες..."

Κάθε φορά που επιστρέφω από τη Θεσσαλονίκη έχω να αντιμετωπίσω τα ίδια κρύα αστεία περί των λεκτικών γαστρονομικών συνηθειών της πόλης. Αναρωτιέμαι πόσες φορές θα ακούσω τα ίδια και τα ίδια για την τυρόπιτα «που εσείς την λέτε μπουγάτσα με τυρί», για το σουβλάκι ή καλαμάκι, για τη φέτα «που τη λέτε τυρί σαν να μην υπάρχουν άλλα τυριά», για τον αρακά και τα μπιζέλια και τα υπόλοιπα παρόμοια. Και βέβαια έχουμε και εκείνο το γνωστό «θα σε κάνω κεφτέδες» που προκαλεί ακράτητα γέλια. Καλά κάνουν και γελάνε.

Και εγώ είμαι υπέρ του γέλιου και του πειράγματος. Μέχρι που κάποια στιγμή διέκρινα πίσω από αυτή τη θυμηδία και μιαν έπαρση του τύπου «εσείς και η άγνοιά σας». Για να βάλουμε λοιπόν τα πράγματα στη θέση τους ξεκινώντας με το τελευταίο. Οταν καταργήθηκε η δοτική πτώση προέκυψε η ανάγκη να αντικατασταθεί με μιαν άλλη πτώση. Στην Βόρειο Ελλάδα προτίμησαν την αιτιατική ενώ στη νότιο Ελλάδα την γενική. Αντι για τη φράση λοιπόν «τι λέγεις μοι;» άλλου χρησιμοποιούσαν το «τι μου λες;» και άλλου το «τι με λες;». Και οι δυο τύποι είναι σωστοί αν και μεταξύ των φιλολόγων πολλοί θεωρούν σωστότερο τον τύπο που χρησιμοποιείται στην βόρεια Ελλάδα.

Γιατί τότε αυτή η αναμπούμπούλα; Διότι η νότια Ελλάδα έγινε κράτος πριν από τη βόρεια και άρα καθιερώθηκε η σύνταξη με γενική. Και φτάνουμε στο σημαντικότερο. Η φράση «θα σε κάνω κεφτέδες» φαίνεται στους νότιους λανθασμένη; Ας δούμε πως λένε οι κατήγοροι την φράση αυτή στον πληθυντικό: «θα σας κάνω κεφτέδες!» Εδώ δεν φαίνεται να τους ενοχλεί όμως...

Πάμε παρακάτω. Στη μπουγάτσα με τυρί. Η τυρόπιτα δεν είναι μία, έχει διάφορες ονομασίες και αυτές εξαρτώνται από τη διαφορά στη γέμιση, στη ζύμη και στο σχήμα. Στην Κοζάνη την στριφτή τυρόπιτα την λένε κιχί με τυρί. Η κουρού έχει φύλλο που τρίβεται σαν μπισκότο. Αυτές είναι οι πιο γνωστές. Διότι στο βασιλείο της πίτας υπάρχει η μαμαλίγκα που είναι φτιαγμένη με χυλό και φέτα, τα γκιουβρέκια που είναι τετράγωνες διπλωμένες τυρόπιτες από τη Φλώρινα, τα ποντιακά περέκι με τυρί φτιάχνονται με ξερά φύλλα που προϋποθέτουν ιδιαίτερη τεχνική για να φτιαχτούν. Το φύλλο

λο είναι διαφορετικό. Το φύλλο αέρος που χρησιμοποιείται στη μπουγάτσα, προέρχεται από ζυμάρι που ξεκουράζεται για 14 έως 18 ώρες, προκειμένου να μπορεί να απλωθεί σαν σεντόνι απίστευτα λεπτό. Εδώ είναι μια βασική διαφορά της τυρόπιτας του ταψιού από την μπουγάτσα με τυρί.

Και φτάνουμε στο θέμα σουβλάκι ή καλαμάκι. Ενα μικρό επίμηκες έύλο με αιχμή που έχει γύρω του κομμάτια κρέατος ονομάζεται σουβλάκι. Είναι το υποκοριστικό της λέξης σουύβλα. Σε καμιά περίπτωση σουβλάκι δεν σημαίνει «τυλιχτό». Η φράση ένα σουβλάκι με γύρο είναι παράλογη.

Στη λεμονάδα τώρα. Ή στη λεμονίτα. Κάθε αναψυκτικό που προέρχεται από κάποιο φρούτο παίρνει ως πρώτο συνθετικό το όνομα του φρούτου και την κατάληξη -άδα. Άρα λοιπόν, πορτοκάλι+άδα = πορτοκαλάδα (και όχι πορτοκαλίτα), βύσινο+άδα = βυσσινάδα (και όχι βυσσινίτα). Άλλα όχι λεμονάδα λένε οι αθηναίοι. Θα τη λέμε λεμονίτα. Λεμονάδα θα ονομάζουμε κάποιο άλλο αναψυκτικό, το οποίο στα συστατικά του δεν περιέχει καν λεμόνι. Τρέχα γύρευε...

Εν κατακλείδι, κάθε τόπος έχει τη δική του ντοπιολαλία και αυτή έχει τη γοητεία του. Δεν θέλω να αποδείξω ότι το σωστό είναι το θεσσαλονικιώτικο. Με ενοχλεί ο σονομπισμός, η υπεροφή, ο ισοπεδωτισμός που έφτασε να μας κάνει να ντρεπόμαστε να πούμε ένα προϊόν του τόπου μας, του όποιου τόπου μας, με την ονομασία του διότι στην πρωτεύουσα θα μας θεωρήσουν χωριάτες.

**Χαρογελάστε
Παρακαλώ!**

Σίγουρα είναι Έλληνες!

Είναι ένας Άγγλος, ένας Γάλλος και ένας Έλληνας στο μουσείο και κοιτάζουν ένα πίνακα με τον Αδάμ και την Εύα.

Ο Άγγλος λέει:

- Κοιτάξτε τη γαλήνη και την ηρεμία που κυριαρχεί στα πρόσωπά τους. Σίγουρα πρέπει να ήταν Άγγλοι.

Ο Γάλλος λέει:

- Μα τι λες, κοίτα τα κορμιά τους πόσο ωραία είναι μέσα στη γύμνια τους. Πρέπει να ήταν Γάλλοι.

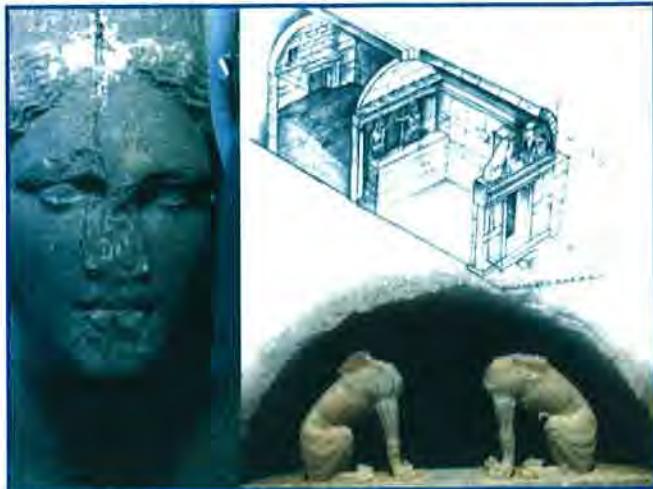
Λέει και ο Έλληνας:

- Ρε σεις, τι λέτε; Δεν έχουν ρούχα, δεν έχουν στέγη, έχουν μόνο ένα μήλο για να φάνε και τους λένε πως αυτό είναι ο παράδεισος. Σίγουρα είναι Έλληνες!

Αμφίπολη: Το μυστήριο που κρύβεται πίσω από τον τρίτο θάλαμο

Στην πρώτη πύλη δεσπόζουν οι δυο Σφίγγες. Στη δεύτερη οι εντυπωσιακές Καρυάτιδες. Τώρα νέα σενάρια κάνουν λόγο για νέα πύλη και το μυστήριο που κρύβεται πίσω από τον τοίχο του τρίτου θαλάμου.

Στα προβλήματα στατικότητας, που εντοπίζονται στον τρίτο θάλαμο του τύμβου Καστά, ο-

φείλεται η καθυστέρηση των ανασκαφών και της δημοσίευσης νέων ευρημάτων.

Ωστόσο, οι φωτογραφίες που έδωσε στην δημοσιότητα το υπουργείο Πολιτισμού την Κυριακή πυροδότησαν νέα σενάρια αναφορικά με το τι κρύβεται πίσω από τον τοίχο του τρίτου θαλάμου.

Σε κάποιες από τις φωτογραφίες του τρίτου θαλάμου διακρίνεται μια ανόγλυφη κατασκευή σαν γείσο το οποίο ενδέχεται να είναι η τέταρτη πύλη που οδηγεί στο νεκρικό θάλαμο εφόσον έχει θυρόφυλλα. Σύμφωνα με άλλη εκδοχή, μπορεί να είναι και το γείσο μιας εσοχής στην οποία φιλοξενείται κάποιο σημαντικό γλυπτό.

Προς το παρόν τα ερωτήματα αυτά δεν μπορούν να απαντηθούν καθώς ο τρίτος θάλαμος του τάφου είναι καλυμμένος με χώμα, κάτι που οδηγεί τους αρχαιολόγους στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν σκάλες που οδηγούν σε χαμηλότερο επίπεδο.

Με την απομάκρυνση του χώματος, το ένα σενάριο που εξετάζουν οι αρχαιολόγοι είναι να διαπιστώσουν ότι ο τρίτος θάλαμος αποτελεί τον προθάλαμο του νεκρικού, ενώ ένα δεύτερο σενάριο είναι ο προθάλαμος του νεκρικού και το γείσο που διακρίνεται να είναι μια μεγάλη σφραγισμένη πύλη. Εξίσου πιθανό είναι ο τρίτος θάλαμος να είναι ο προθάλαμος του νεκρικού και να υπάρχει σκάλα που οδηγεί ένα επίπεδο πιο

κάτω στο νεκρικό θάλαμο ενώ το τελευταίο ενδεχόμενο που εξετάζεται είναι ο τρίτος θάλαμος να είναι και ο νεκρικός.

Σύμφωνα με κάποια σενάρια, ο επόμενος τοίχος δεν θα έχει μια απλή πύλη, αλλά μια βαριά δίφυλλη πόρτα, μαρμάρινη, τεραστίων διαστάσεων, έτοι όπως συνηθίζεται σε όλους τους μακεδονικούς τάφους.

Το ερώτημα αν βρέθηκε πόρτα στον τρίτο θάλαμο έχει μείνει προς το παρόν αναπάντητο. «Μπορεί να καταστράψηκε ή μπορεί να μην είχε» απαντούν αρχαιολόγοι, ενώ στην παρατήρηση των γεωλόγων της ομάδας ότι τα αμμώδη φυσικά ίζηματα που περιέχουν απολιθώματα από δοστρακα μαρτυρούν «ότι η επίχωση παραμένει αδιατάρακτη», άλλοι επιστήμονες επιμένουν πως: «πρέπει να χρονολογηθούν» και ότι «η διαδικασία χρονολόγησης μπορεί να είναι μεγαλύτερη της ανασκαφής». Για το ίδιο το μνημείο, στις φωνές που αμφισβήτησαν τη χρονολόγησή του, η ομάδα της κ. Περιστέρη εμμένει στην άποψη ότι «δεν χρονολογείται σε καμία περίπτωση μετά το 300 π.Χ.».

Η ίδια η υπεύθυνη αρχαιολόγος πάντως, σε επιστολή της προς τον Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων, ζήτησε να επικοινωνούν οι συνάδελφοι της μαζί της, προτού προβούν σε ανακοινώσεις και διατυπώσεις νέων σεναρίων και υποθέσεων για τον τάφο.

Αναδημοσιεύση στο newsbomb.gr

ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΤΡΙΧΟΠΤΩΣΗΣ... ΤΑ ΕΧΕΤΕ ΧΑΜΕΝΑ;

Ελάτε στην BERGMANN KORD και ξαναβρείτε τα χαμένα σας μαλλιά.

ΙΠΤΗΔΙΟΥΚΑ ΚΕΝΤΡΑ
BERGMANN KORD
ΚΛΙΝΙΣΗ ΜΑΛΛΙΩΝ

Ο ειδικός επι...κεφαλής

800 11 00 111
www.kord.gr

ΑΘΗΝΑ:
Λ. Κηφισίας 34θ, Χαλάνδρι, τηλ.: 210 6828888
Λ. Συγγρού 203, Ν. Σμύρνη, τηλ.: 210 9311111

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ:
Ανδριωνούπολης 20 & Αιγαίου, Καλαμαριά, τηλ.: 2310 458555